

בית הכנסת ענישם אברהם אבינו כחברון
כאן תיבנה ישיבה

האבטחה, שצה"ל יצטרך להעניק למקום החל מהיום הראשון לבנייה, תעלה מיליונים רבים. האבטחה, שצה"ל יצטרך לתת למקום, כאשר תושלם הבנייה ושני האתרים ישקפו חיים, תעלה עוד הרבה יותר. עד עתה אי אפשר היה לקבל ממישרד הביטחון הערכה מדוייקת של תקציב הריבוי אבטחה של שני הבניינים בחברון. אולם גורמים ביטחוניים ציינו, כי ההוצאה תגיע לכמה מאות מיליוני לירות בשנה, בשלב המאוחר של פעילות בישיבה ובבית הספר שדה, ועשרות מיליוני לירות בשנה כל עוד תימשך במקום הבנייה.

פיתרון לבעיות אחרות

ההוצאה הכספית של בניית שני אתרים אלה יכלה לפתור בעיות שיכון לזוגות צעירים. בעיות שבהן מתחבט שר הבינוי, דויד לוי, הנץ התורן של הריבוי, שהביא את התוכנית היקרה לריבוי אישור הממשלה. הוצאה זאת תכסה את כל הדרושות של הפרופסור ידן בנושאי רווח, חת, דרישות שמוז שנתיים הוא מאיים לפרוש מהממשלה אם הן לא תענה, אך בינתיים מסכים לקיצוצים נוספים בתקציבו.

ידן נושא כיום את דגל המילחמה בריבוי תוכנית הישוב היהודי בחברון ומחבל בריבוי מאמצים הכנים של אותם שמתנגדים לריבוי המטרופוליט.

לאיש אין ספק שידן ימצא, בסופו של דבר, תירוק להתקפל מעירעורו ומדרישתו לבטל את התוכנית. אולם בינתיים, כל עוד הוא עוסק בכך, אין המחנות האחרים, המתנגדים לישוב היהודי בחברון, יכולים לפעול.

שר הביטחון עזר וייצמן
"אין טעם לדבר"

ראשי קריית ארבע, שהם עצמם, ללא תשלום, ישמרו על שני האתרים, אינה עומדת במבחן המציאות. כבר היום מריבוי ציא צה"ל מיליוני לירות בחודש על אבטחה קריית ארבע עצמה על ידי חיילים, ומישרד הביטחון משלם סכומים גבוהים נוספים כשכר, לאותם תושבי קריית ארבע חיוצאים לשמירה וזאת בנוסף לריבוי חיילי הסדיר או המילואים המוצבים בריבוי מקום.

לבנות את כל המיבנים בסגנון של בית הכנסת העתיק, מה שיהפוך את הבנייה ליקרה וממושכת יותר.

אתר הבנייה השני הוא אתר הבנייה של בית הדסה. הממשלה החליטה לבנות במקום בית-ספר שדה, אולם חוגים בחברה להגנת הטבע, אשר מפעילה את בתי-הספר השדה בכל הארץ, טוענים, כי אין צורך בהקמת בית-ספר שדה בחברון. בסביבה הקרובה קיימים כבר שני בתי-ספר שדה, גדולים ופעילים במיוחד, האחד בגילה והשני בגוש צעיר.

דעתם של אנשי החברה להגנת הטבע אינה מעניינת את הממשלה, אשר החליטה: "באי בית-ספר שדה בחברון, ילמדו על העיר חברון. את תולדות הישוב הריבוי במקום וכן על יהודה, השומרון וריבוי ארץ-ישראל בכלל."

את המיבנה הקיים בבית הדסה ישפצו ויחזקו, כדי שאפשר יהיה לבנות קומה נוספת על שתי הקומות הקיימות של הריבוי. בית הדסה יכלול בקומת הכניסה 4 כיתות לימוד, חדר אוכל גדול, מיטבח וריבוי כמה חדרי מגורים. בקומת המרתף יהיו חדרי מגורים נוספים, דירה גדולה לצוות הקבוע של המקום, מחסנים ומיקלט. בקומה העליונה, שתכנה רק אחרי שתי הקומות הקיימות ישופצו, יהיו חדרי המינהלה, כיתות לימוד נוספות, ספרייה ובית-כנסת מפורד.

העלות של השיפוצים, תיווק היסודות, בניית הקומה העליונה והריהוט הפנימי

האמת היא שונה לגמרי.

בשמונת הבניינים הגדולים ייבנו 80 דירות, בנות שניים עד שלושה חדרים כל אחת, כאשר בכל דירה יוכלו להתגורר, בנוחיות וברוחצה, בין ארבעה לשישה תלמידי-ישיבה. גם בית המדרש הנבונה ליד בית-הכנסת, מיועד ליותר מ-400 תלמידי מדיישיבה. ההדלפות מישיבת הממשלה, כאילו ייבנה הפרוייקט רק ל-80 תלמידי ישיבה, הן אחיזת-עיינים.

חצר מרוצפת מוזאיקה

הדירות שבהן יתגוררו תלמידי הישיבה לא תביישנה אף את הדירות החדשות בצפון תל-אביב, חדרים גדולים ומרווחים, חלונות גדולים, חדר-ירחצה רחבי-ידיים ומיטבח. סכום העלות של בניינים אלה יגיע, במחירים של היום ותוך התחשבות במרחק הנסיעה הגדול מהמרכז הקרוב, ירושלים, ל-100 מיליון לירות. אל אלה צריך להוסיף את מחיר ריהוט הפנים של הדירות. לדעת מישרד הבינוי תלמידי ישיבה של היום הם אינם תלמידי ישיבה של פעם. הצניעות והספגנות שלהם נעלמו. בכל דירה יהיו שטיחים מקיר-אל-קיר, ריהוט מודרני ויקר, תנור-בישול חשמלי, מקרר גדול ומערכת הסקה מרכזית.

הוצאות הריהוט של דירות האברכים תענה ל-25 מיליון לירות נוספות, סכום

ראשי-הממשלה מנחם בגין וסגנו יגאל ידן
איומי הסרק המדיקים

תגיע ל-65 מיליון לירות, גם זאת בריבוי מחירים של היום.

הסכום הענק הזה יוצא כדי שאפשר יהיה לארח במקום 50 אוהבי טבע וארץ ישראל, אשר לוי ובגין החליטו עבורם שאין הם רוצים לאהוב את ארץ ישראל מנקודת המוצא של גילה או של גוש צעיר, שם כבר קיימים בתי-ספר שדה המוכנים לקלוט כל קבוצת תלמידים או מטיילים שריבוי יגיעו אליהם.

חוברת צבעונית ומהודרת

רעה נוספת היא פיתוח הסביבה והתשתית הסביבתית. הוצאות אלה, הכוללות גיבון ויעור, יגיעו ל-5 מיליון לירות נוספות, שגם הן לא נכללו בחישוב שאתו הציג דויד לוי בפני חברי הממשלה. פרט מעניין הוא שהפקת החוברת המהודרת והצבעונית, שאותה הציג לוי בפני חברי הממשלה, עלתה כ-150 אלף לירות.

על כל הסכומים האלה יש להוסיף את ההוצאה הבטחונית העצומה לאבטחת שני אתרים אלה ואבטחת היושבים בהם. טענת

אשר לא הוזכר כלל בישיבת הממשלה שבה ניסו לוי ובגין להשפיע על השרים לאשר את התוכנית.

מלבד דירות האברכים יוקמו גם שתי וילות, למגורי רב הישיבה ומנהלה. סכום העלות של וילות אלה, עם הריהוט שיושקע בהן, מגיע, על פי ההערכה, ל-30 מיליון לירות נוספות. נוסף לדירות של תלמידי הישיבה והבתים של המנהלים יבנה בניין שבו יהיו חדרי עזר וחדרי כיתות, או כפי שמגדירה זאת התוכנית, "בניין לצרכים משתנים".

בצידו השני של בניין בית הכנסת יוקמו שלושה מיבנים, צמודים זה לזה וגדולי מימדים, כדי למלא דרישות נוספות של ישיבה גדולה. באחד מהם יהיו חדרי כיתות ומשרדי ההנהלה, בשני יוקם חדר אוכל גדול ומפורד ובמיבנה השלישי תהיה הספרייה של הישיבה. מתחת למיבנים אלה ייבנה מיקל דו-תכליתי, מהמשוכלל לים בארץ. את כל המיבנים של חצר הריבוי תחבר חצר מרוצפת במוזאיקה. שריבוי העלות של בנייני העזר, המישרד והחצר, תגיע ל-70 מיליון לירות.

אחת ההוצאות הגדולות ביותר תהיה הריבוי הוצאה של האדריכלים. הם קיבלו הוראה